

Konklusionsreferat fra

Møde i Det Sydslesvigske Samråd

Mandag den 30. september 2019 kl. 18.30 på Dansk Centralbibliotek

Til stede: **Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig (DCB)** v/ Christian Jürgensen, Bjarne Truelsen og Jens M. Henriksen
Dansk Kirke i Sydslesvig (DKS) v/ Hasse Neldeberg Jørgensen, Jochen Arndt, og Jytte Nickelsen
Dansk Skoleforening for Sydslesvig (Skolef.) v/ Birgit Jürgensen-Schumacher og Lars Kofoed-Jensen
Dansk Sundhedstjeneste for Sydslesvig (DS) v/ Tom Petersen og Randi Kuhnt
Friisk Foriining (Friiske) v/ Ilwe Boysen
Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger (SdU) v/ Kirstin Asmussen, Ronni Grünewald og Anders Kring
Sydslesvigsk Forening (SSF) v/ Jon Hardon Hansen, Gitte Hougaard-Werner og Jens A. Christiansen (sekretær)
Sydslesvigsk Vælgerforening (SSW) v/ Flemming Meyer, Rüdiger Schulze og Martin Lorenzen
Grænseforeningen (GF) v/ Jens Andresen og Knud-Erik Therkelsen
Dansk Generalkonsulat v/ Henrik Hansen

Afbud: Bahne Bahnsen (Friiske), Kirsten la Cour (De tilsluttede), Udo Jessen (Skolef.)

Protokol: JAC/Tine Andresen

Dagsorden:

1. Valg af ordstyrer
2. Godkendelse af konklusionsreferat fra den 3. juni 2019
3. Fastlæggelse af den endelige dagsorden
4. Meddelelser
5. Sydslesvigkonferencen v/SdU
6. Besøget af H.M. Dronningen
7. Status på struktur-/effektiviseringsanalysen v/DGS
8. Dato for de kommende møder

9. Spørgetid
10. Eventuelt
11. Lukket møde

Formand Christian Jürgensen byder velkommen til mødet, som finder sted på Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig på grund af "*Fremtidsfabrikken – Sydslesvigkonferencen for de unge*".

1. Valg af ordstyrer

Christian Jürgensen vælges som ordstyrer.

2. Godkendelse af konklusionsreferat fra den 3. juni 2019

Konklusionsreferatet godkendes.

3. Fastlæggelse af den endelige dagsorden

Dagsordenen følges.

4. Meddelelser

SSF, Jens A. Christiansen:

- Der gøres opmærksom på, at der er Kulturnat på Christiansborg den 11. oktober, hvor hovedtemaet bliver 2020. Selvom der er efterårsferie, har folk fra de forskellige organisationer meldt sig til. Så vi vil igen være talstærkt repræsenteret.
- Implementeringskonference i Berlin den 17. oktober vedrørende konventionen til beskyttelse af nationale mindretal. Et af vores hovedemner er igen, i hvor vidt Public Service medierne dækker det danske mindretal og det danske sprog. Der vil være repræsentanter fra de forskellige delstater der deltager.
- 6. november indgår SSF en resultataftale med landsregeringen. Det er nyt, og det omhandler en Ziel- und Leistungsvereinbarung. Der vil være en administrativ stramning på den måde, at de organisationer, der modtager midler fra det globale tilskud, også skal indgå en aftale med SSF, hvor man skriver under på, at man bruger midlerne til det formål man nu engang har tiltænkt.
- Folketingsturen 14.-16. november. Arrangeret i fællesskab af Grænseforeningen og SSF. Programmet er ikke helt på plads, men vi får igen et spændende program. Denne gang må alle komme med til frokost på Christiansborg.

Skolef., Lars Kofoed-Jensen:

- Minder om invitationen til informationsmødet på A.P. Møller Skolen den 4. november, hvor Moos-Bjerrers rapport vil foreligge ca. 1 uge før og skal forelægges den aften.

5. Sydslesvigkonferencen v/ SdU

SdU, Kirstin Asmussen siger tak til alle interesserede, som har været til stede og som har fået det hele op at stå. Det var en vellykket conference. Giver ordet til Hinnerk.

SdU, Hinnerk Petersen introducerer projektkonsulenterne Isabel Bakholt og Kim Gram, som har været med under hele forløbet. Opfordrer Samrådet til at komme med spørgsmål og/eller kommentarer – og en tilkendegivelse af, hvordan man forestiller sig en sådan conference i fremtiden nu, hvor der er blevet vist et alternativt bud.

DCB, Christian Jürgensen samler op på det, der blev sagt under ferniseringen, da ikke alle har været til stede. Der var 40 deltagende elever og konferencen startede kl. 9. De blev

inddelt i forskellige grupper, hvor de så gik rundt og speeddatede med ledende repræsentanter fra de enkelte foreninger. Dagen gik med at samle op på de forskellige informationer, de havde fået her. Der var et spørgeskema udarbejdet til de unge, som de beskæftigede sig med under workshoppen. Resultaterne af de unges tanker til det kan ses i form af en udstilling på biblioteket den næste måneds tid.

Isabel og Kim: Hvad er jeg? Er jeg tysk eller er jeg dansk? Hvad er dårligt ved Sydslesvig? Hvad kan jeg gøre for at gøre det bedre? Hvad er godt? De skulle summe over deres egen identitet. Vil jeg gerne være en del af det danske mindretal? Vil jeg det i fremtiden? Vil jeg have mine børn ind i det her? Hvad er der af muligheder i Sydslesvig? Kræver det en definition at være sydslesviger? De fik lov til at stille spørgsmål. Fik lov til at være kritiske.

SdU, Hinnerk Petersen tilføjer, at der er blevet talt meget om denne problemstilling blandt organisatorerne for konferencen. Her havde de som unge selv følt, at der manglede en identifikation med Sydslesvig dengang de var unge i mindretallet. Ønsket med konferencen var at etablere en form for medejerskab for de nuværende unge – en folkelighed. De unge deltagere har vist en stor interesse. SdU vil nu engagere sig i Sydslesvig-Crew projektet sammen med Grænseforeningen og Skoleforeningen og vil desuden gerne være fødselshjælper til SSW-Us ønske om etableringen af et "Ungdomsråd". Fra SdUs side håber man på Samrådets støtte til, at konferencen kan gentages med et lignende koncept i en muligvis forbedret udgave.

GF, Knud-Erik Therkelsen spørger hvad vi gør for de unge sydslesvigere, der ikke tager studentereksamen? Vi har Sydslesvig-Crew projektet, vi har elevambassadører og kulturambassadører. Men hvordan holder vi fast i de andre – håndværkerne, teknikerne m.m.? Hvordan styrker vi en tilknytning af disse unge?

SSF, Jens A. Christiansen spørger, om alle egentlig er klædt godt nok på til at uddanne/vejlede de unge om, hvordan mindretallet er skruet sammen. Er f.eks. klasselærerne – bortset fra Sydslesvig-Crew lærerne – klædt godt nok på til det? Og hvordan får vi placeret det noget højere på dagsordenen?

Konklusion:

- **Der hersker bred enighed om, at der skal følges op på de unges tanker. Der er også et forslag om, at de unge nu møder repræsentanter fra deres nærområde, så de også får en berøring til det lokale danske arbejde.**
- **SdU v/Hinnerk Petersen leverer et skriftligt referat fra konferencen med de unges tanker og ideer.**
- **Ungdomskonferencen/de unge sættes på dagsordenen til Samrådets næste møde i december.**

6. Besøget af H.M. Dronningen

Samrådet er enig om, at det har været utroligt spændende og flot. Med sin store interesse for og viden om Sydslesvig har H.M. Dronningen gjort et stort indtryk på alle. Det var helt fantastisk at høre hende sige, at vi ikke er glemt. Selvom vejret ikke var med os, har besøget også været vellykket i forhold til planlægningen. Der er kommet mange positive tilbagemeldinger – også fra vores tyske medborgere. Der skal også lyde en stor tak til Generalkonsulatet. Man ser allerede frem til nytårstalen.

SdU, Ronny Grünewald roser Flensborg Avis for overskriften "Dronningen samler Sydslesvig", der virkelig udtrykte, hvad det var, der skete i løbet af de 4 dage besøget varede.

SSF, Jon Hardon Hansen påpeger, at det er ubetaleligt, hvad H.M. Dronningen har skænket os af fokus på grænselandet. Der skal også lyde en tak til ministerpræsidenten, Daniel Günther, der lærte mindretallet at kende fra en helt anden side. Også hans deltagelse i næsten alle arrangementer var et klart signal til omverdenen om, at dansk og tysk lever fredeligt sammen.

DS, Randi Kuhnt og SSF, Gitte Hougaard-Werner mener, at DRs program om besøget har gjort rigtig meget for danskernes forståelse for Sydslesvig.

SSW, Flemming Meyer mener også, at besøget har været en gave. En gave, der forpligter Efterspørgslen efter foredrag i Danmark har allerede taget til. Så vi skal følge op på det – lige som Daniel Günthers "goodwill", der sidder endnu dybere nu, skal udnyttes. Vi skal desuden følge op på det i forhold til vores eget fællesskab.

7. Status på struktur-/effektiviseringsanalysen v/DGS

Jens A. Christiansen informerer om, at der p.t. arbejdes på 3 scenarier, der skal drøftes af kredsen af forvaltningschefer på et halvdagsseminar den 4. november. Målet med disse drøftelser er at forelægge modeller, der så kan diskuteres i Samrådet. Arbejdet er godt i gang, og der kommer en skriftlig status i december.

8. Dato for de kommende møder

Datoerne godkendes:

3. februar

23. marts

25. maj

31. august

26. oktober

7. december

9. Spørgetid

Der er ingen spørgsmål.

10. Eventuelt

Der er ingen kommentarer under eventuelt.

18.10.2019

JAC/ta